

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARSS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELBŐLŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A városok fejlesztése.

(K.) Még márciusban történt, hogy a városok országgyűlési képviselői az új adójavaslatok megvitatása tárgyában kongresszust tartottak, amelyen a kormány is képviseltette magát. Ez alkalommal a magyar városok sorsát is tüzetesen megvitatották, s a kongresszust azzal az eredménnyel zárták le, hogy konstataáltak, miszerint a városok helyzetén okvetlen segíteni kell addig, míg a folyton növekedő terhek alatt egyik-másik város össze nem roskad.

Ugyancsak erre az eredményre jutott azután a héten tartott tanácskozásokon az ezen kongresszus kebeléből kiküldött két albizottság, a háztartási és adóügyi albizottság.

Mi e lapok hasábjain több ízben kifejtettük a városok reformjára vonatkozó észrevételeinket s tekintve azt, hogy Léva város, mely itt a nemzeti-ségi határszélen nagyfontosságú kulturális missiót teljesít, eddigelé vajmi csekély jelét élvezte a kormány atyai gondoskodásának s mely mint tösgyökeres magyar és kizárólag függetlenségi párti város a letűnt liberális kormány jó indulatábasoha be nem jutott, most, hogy reményünk van arra, hogy ez a kormány, amelyet a nemzet bizalma környez, meg fogja valósítani a városok reformját s azok fejlesztését vette fel programjába, nem lesz érdektelen, ha mi is foglalkozunk e kérdéssel.

Teljesen osztjuk e tekintetben Holló Lajosnak, Kunfélegyháza város képviselőjének, a háztartási albizottság elnökének nézetét, hogy az egyenlő teherviselés elvét kell elsősorban megvalósítani a városok és községek területének helyes arondírozása által. Ehhez még hozzátehetjük azt is, hogy ha ebbe a kormány, a mint azt Wekerle kijelentette, belemege, ez maga után fogja vonni egyes megyék területének kikerekítését is.

Lesznek esetek, hogy a helyes közigazgatási szervezet szempontjából nem csak egyes községeket, hanem egyes megyéket is egyesíteni kell. A tulságos decentralizáció ép oly nagy kárára van a közigazgatásnak, mint a hivataloknak mondjuk, egy helyen történt összepon-tosítása. Ép ezért főleg a városok fejlesztése szempontjából lehetetlen lesz elkerülni a területek helyes arondírozását már csak azért is, hogy a vidéken a kulturának a vagyonosodásnak új gócpontokat teremtsünk.

Köztudomású dolog, hogy a városok terhei sokkal nagyobbak, mint a községeké. A városok helyzete mindig más szempontból ítélendő meg, mint a

községeké. És éppen az képezte az eddigi kormányok főhibáját, hogy a városokat teljesen magukra hagyták, sem a katonaság, sem a hivatalok elhelyezésénél ezekre súlyt nem fektettek, mert előttük a városi gócpontok ideája valami ismeretlen fogalom volt, a mellyel édeskeveset törődtek. Ezért azután nem csodálható, hogy a minden szükséges kiadást sajátjából fedező egynemely városnak pótdója elképzelhetetlen magasságra emelkedett, míg a községek nagy része csekély vagy éppen semmi pótdóval nem volt megróva.

Hát ez csak azt bizonyítja, hogy a városok háztartása nagyon rászorult a rendezésre és erről mihamarább úgy közvetlen, mint közvetett uton gondoskodni kell. Ennél fogva a városok jövedelmét szaporítani kell. E végből a kongresszus célszerűnek tartaná, hogy a városok a regale jövedelemben vagy má állami adóforrásban részesíttessenek, a mely részesítés ne függjön azután a váltakozó kormányok szeszélyétől, hanem törvény állapítsa meg az állami hozzájárulás alapját. Ez volna némi ellenértéke annak a sok állami funkcionak, a melyeket a városok ma saját költségvetésük terhére kénytelenek végezni.

A városok fejlesztése céljából szükséges, hogy a városok önkormányzati szabadsága az eddignél nagyobb mérvben biztosíttassék s főleg a virilisi intézmény lenne megszorítandó, mint a melyik a legnagyobb kerékkötője volt a városok modern fejlődésének s a közös tehervisellet eszméjéhez nem illó s nem méltó.

Célszerűnek tartotta a kongresszus, hogy a várost megillető jövedelmek biztosíttassanak. A közvilágítási és közlekedési üzemek a város kezelésébe vonandók mindenütt. A pénzügyi műveletek sikeresebb lebonyolítása céljából községi takarékpénztárak volna-nak létesítendő, a melyek az állam részéről olcsó kamatozású pénztár-készletek elhelyezése által volna-nak támogathatók.

Különleges figyelmet érdemelnek oly városok, melyek erősítése, gyámo-lítása nemzeti és kulturális érdekek szempontjából nagyfontosságú. Ezek a nyelvhatáron fekvő magyar városok, melyek közé tartozik Léva városa is. Ezek megerősítése elsőrangú nemzeti érdek. Ezeket igazi kulturális gócpontokká kell tenni olyképen, hogy ezek területeit kell közigazgatási és igazságszolgáltatási szempontból arondírozni.

Ha a kormányok ezen vidéki városok megerősítéséről és fejlesztéséről annak idején gondoskodtak volna, a

nyelv-határszélek kitelé való terjedését s a magyarságnak újabb és újabb térfoglalását jobban elősegítették volna. A multak eme nagy mulasztása vár reparációra s noha a régi avult hagyományokhoz ragaszkodó megyék s városok még sok akadályt vetnek ezen munkálatok elé, a kormánynak elsőrangú kötelessége a magyar nemzeti állam kiépítése szempontjából vidéki emporiumokat létesíteni.

Gócpontok a vidéken.

A politikában, az országgyűlésen mindinkább előtérbe lép a vidéki városok ügye. És méltán, mert eddig csak a fővárost deldelgették, centralizáltak a végtelenségig, és teremtettek egy nagy, csillogó — kozmopolitu Bábelt, amely azonfelül még melegágya az emberi bűnök és bajok sokaságának. A vidékkel — törvényhozás és kormány — vajmi keveset törődtek, és bizony ezen hatalmi tényező: ártatlanok abban, hogy a vidéken, azon pontokon, ahol a fejlődés természetes feltételei megvannak, több erő, hatalmas kulturájú város keletkezett, és lett messze vidékek gócpontjává. Csakhogy milyen áldozatokkal igényelt a városok közönségtől ezen fejlődés! A vidék népe mindinkább a város felé tódul, ott elégti ki mindenemű szükségleteit, értékesíti termékeinek fölölégét, megvásárolja a szükségesekeket, de főleg kulturális szükségeteit mind a városból meríti s így a városra oly feladatok hárulnak, melyeket részben a vidéki községek, részben pedig az állam volna-nak kötelesek ellátni. A város nem térhet ki az igények elől: nem akarván visszafeljödni, óriási áldozatokkal létesíti mindazt, amire szükség van. Drága közlekedési utak és vásárterek létesítésével biztosítja a vidék forgalmi életét, iskolák és egyéb kulturális intézmények szervezése által szolgálja a közművelődést, drága pénzen gondoskodia kell arról is, hogy a mulatni vágyó vidéki közönség számára legyen vigadó, színház stb. Igaz, hogy ezen intézményeket maga a város közönsége is használja, de meg is adja az árát emberül: a vidék erre nem adózik semmit. Az állam, melynek feladatai nagy részét a város végezi, éppen nem viselkedett gavallérosan a városokkal szemben. Legfőljebb a nemzeti-ségi vidék városkának kedvezett, drága pénzen intelligens pánszlávokat nevelt, mert hát rossz talajba történt a befektetés. A magyar városokat nem hogy segítette, sokszor inkább megpumpolta.

Nézzük csak a legközelebbi példát. Léva r. t. város évtizedeken át egyszerű, kisigényű kisiparos város volt, az egyszerű jóléthez szokott polgárai nem vágyódtak új dolgok után, mert hiszen mindenük megvolt. Az új közjogi, közgazdasági és kulturális alakulások azonban csakhamar kifor-

gatták régi patriarchalis jellegéből. Először is a híres 67-iki kiegyezés nyakunkba zúdította az osztrák gyáripárt, amely aztán a szolid alapokon nyugvó, de merkantil-zsenivel meg nem áldott magyar kisipart tönkretette. Hozzá járult még nálunk Léván az, hogy a város közönsége óriási áldozatokkal lehetővé tette a párkányána-lévai vasút kiépítését, amely vasut megadta a végső dőfést a kisiparnak. Ezt azonban nem szabad panaszsképen emlegetni. Mert Lévának nem csak az volt a hivatása, hogy derék csizmadia mesterek, magyar szabók, szücsök és mások elássák a vidék szükségleteit, úgy, hogy ők — vásárokon — vidékre jártak, ott termékeiket eladták, fölös jövedelmüket azután szőlőbebe fektették . . . Mihelyt a forgalom megtalálta a természetes utját, ott, ahol a gazdag síkság érintkezik a fákban, kőben dús hegyvidékkel, gyorsan fejlődő forgalmi gócpont keletkezett, s a csendes kisiparos-városból egy évtized alatt élénk kereskedő város fejlődött, amely az eddig alig értékesített mezőgazdasági és ipari termékek országos, sőt külföldi forgalmát közvetíti. (A most szönyegre kerülő ipari törvényjavaslat sokat fog lendíteni a kisipar ügyén, úgy, hogy a kisiparos kellő tudással és szorgalommal visszanyerheti elvesztett pozícióját.)

Ezzel azután kezdetét vette az, hogy a vidék veszi igénybe a város intézményeit, amelyek szükségszerűleg ki is fejlődnek. Az alginaziumból jórészt a város közönségének áldozatából főgimnázium fejlődik (melynek ma már parallel-osztályai vannak), a kath. elemi iskolából kiszorultak a leánytanulók, s egy bámulatos fejlődésű leányiskola keletkezik; a város kénytelen kereskedő és iparos-tanonc-iskolákat állítani stb. A városhoz vezető országutakat a vidéki forgalom annyira igénybe veszi, hogy közel egy millióba került keramit-utat, hidakat kellett létesíteni. A tsendők szaporodásával kicsinek bizonyul a városháza, újat kell építeni, az állami adó beszedése új városi tisztviselő-állások kreálását vonja maga után, rendezni kell a szegényügyet,

villanyvilágítást létesíteni, a vidéki forgalom számára megfelelő szállóról gondoskodni. — stb. stb.

Időközben a kormány is észreveszi, hogy a 30 év előtt épült tanítóképző épülete nem felel meg többé, internatust kell létesíteni. Megindul az archime desi csavar. „Város adj, mert különben elviszem máshová.” Szó sincs róla, de hogy vitték volna, de hát a fenyegetés erős, a város adott. Adott telket, mely az uttal együtt 70,000 koronába került; kértek azonfelül 50,000 koronát, ezt sikerült lealkudni 25,000-re. Az ilyen eljárást a magánéletben zsarolásnak szokás minősíteni, de az elmúlt kormányok nem irtalmaztak különösen az olyan városoknak, amelyekben sohasem szünt meg a rebellishajlam.

Hála az égnek, úgy a mostani kormány, mint az országgyűlés tudatával bír annak, hogy a természetes fejlődési pontokon álló magyar városok a legfontosabb védelmezői, terjesztői a nemzeti kultúrának, hogy a magyar nemzet erősödése csak által válik lehetővé, ahol tiszta a talaj, sem nemzetiségi, sem kozmopolitikus fertőzés nincs, sőt ezeknek erős, alkudást nem tűrő nemzeti jellege, mindennemű fejlettsége lassan bár, de fokozódó energiával szítja fel a hozzá közel eső nemzetiségi elemeket, tolja kifelé a magyar nyelvhátart, lehetetlenné teszi az államellenes förekedéseket.

Immár kétségtelenül áll a magyar politikában az a tudat, hogy nem okos dolog mindennel a fővárost megtömni, de vidéki magyar gócpontok létesítése, ezekben a hatalmi erők összesítése szükséges; nem is egypár nagy vidéki város alakulása a cél, de erős, ellenálló képességű vévárak szükségesek, melyekben a magyar nemzeti kultúra biztos talajra talál, mert törzslakosságuk is magyar.

Még a kérdés nincs tisztázva, hogy mikép segítsék ezen vidéki gócpontokat nagy feladataik teljesítésében. Emlegetik a rendőrség államosítását, ámbar ezt trójai falónak is mondják egyesek, akik nem születtek az optimizmus jegyében. Szóba ke-

rült a fogyasztási adók átengedése, az iskolák államosítása, ami igen nagy könnyítés volna a városok terhein. Legfontosabb azonban épen a nemzeti állam szempontjából az, hogy ily nemzeti vévárakba helyzetessenek a közigazgatási központok, és ne történjék meg ezentul az, hogy a hatalmi tényezők épen az ily természetes gócpontok kifejlődését akadályozzák.

Vége-velahára a munka jegybe lép a magyar politika és egy nagy korszakalkotó gondolat kezd kialakulni, s ez az, hogy minden magyar ember egy táborba tömörüljön a magyar közigazgatási és kulturális fejlettség kivívására. Ez azután a többi is maga után vonja. A magyarság anyagi és szellemi megerősítése a cél; a magyar nép a kormány és törvényhozás támogatásával meg is felel ebbeli feladatának, de nagyon fontos, hogy az új álltétvényt oly talajba helyezzük, ahol megvannak a fejlődés feltételei, mert ellenkezőleg kárba vész az ápolás drága sok költsége. Léva város most van legerősebb fejlődési stadiumában. Ezen állapot a város polgáraitól megfontolt előrelátást, de egyuttal áldozatokat követel. Az előrelátás eddig sem hiányzott: az eddigi alkotások amellett bizonyítanak, hogy a talaj megérdemli és megbírja a befektetéseket. Remélhetjük, hogy ezentul nem leszünk magunkra hagyva, mint eddig, mert hiszen egy nemzeti vévár megerősítéséről van szó, a programban benne vagyunk. Épen ezért nem kell visszarriadni az áldozatoktól, amelyek bizonyosan meg fogják hozni a befektetés kamatait, úgy a város polgárainak, mint különösen a magyar közügynek javára.

— 8.

A vagyonszerzés módja.

Az ókorból ránk származott idealizmus — mikor az emberek paradicsomi egyszerűségben élén, nem voltak meg a mai kultúra sokféle igényei, és főképen nem volt drágaság — azt a gondolatot tette uralkodóvá, hogy a vagyon, a pénz megvéendő, mint olyan dolog, mely nem boldogít, sőt bünbe sodor. Ma már tisztán áll az igazság, hogy bünbe sodorhat a gyors meggazdagodás vágya, de sokkal gyakrabban

— Hamarabb hazajöhetne a tekintetes úr, ha tudja, hogy vendége van.

Az nap fekete kávé is adattam az öregnek. Erre kiengesztelődött és megígérte, hogy inkorrekt viseletem dacára sem szünteti be látogatásait.

Következő elsején az ebéd végeztével szokásomhoz híven heverésztem divánomon és olvasgattam, míg az álom el nem nyomott.

Egyszerre éktelen láрма riaszt fel. Cseledetemmel perelt egy idegen férfihang.

— Hát meddig várjak a fekete kávéra! Lopom én az időmet! Mi?

Nehogy kogyvesztett legyek, újra keltett fekete kávé melegítettetni duzzogó vendégem tiszteletére.

Ezen jelenet után az öreg koldus elmaradt. Én pontosan takarékpénztárba raktam havonta nyolcvan fillért, mert biztosra vettem, hogy egyszer beállít koldusom az ő követelésével.

Egy évig nem jelentkezett. Már azt véltem, hogy meghalt szegény.

Ajánlott levelet hozott a posta. Ez nem lepett meg, de igenis meglepett a tartalma.

„Tekintetes Uram!

Ön legjobb barátom. Legyen szives megírni, hogy a „számár” becsületért-e? Ha igen, úgy kérem vállalja el a párbajsegédsgéget, mert ha a „számár” becsü-

T Á R C A.

Elmegyek a nyáron

Elmegyek a nyáron szép Tündérországba
Aranyos szekéren;
Messzi van az inuen, hegyek koszorústa
Kiesi völgy ölében.
Nyíló virágok közt viszen majd az utam
Fényes palotába,
Abban lakik az én szép Tündérországom
Jó, öreg királya.

Szép Tündérországnak jó, öreg királya
Régi ismerősöm.
Ha betérek hozzá, vendégszeretben
Lesz is részem bővön.
Tudom, örömeim lát s majd, ha el kell jönnöm
Átölelő karja
Talán holtomig is, talán mindörökké
Ő nála marasztal!
Szébb ott minden, mint itt; szébb a föld s az ég is
Ragyogóbb a csillag!
Abban az országban még a virágok is
Sokkal szébben nyílnak.
Egy, tudom, hogy szébben, százszor szébben nyílik
Tündérr királyi lánya
Amerre csak elmegyek, virág fakad mindig
A lába nyomába!

Ragyogóbb a csillag abban az országban
Százszor mint emittén!
Fénylő csillag, mint azé a lányé
Ucsen!
ság is volna ottan élni
Árman;
Ejű fényes palotában
Országban!

Elmegyek a nyáron szép Tündérországba
Igen, ti hozzátok!
Jó apáddal együtt tudom, nagy örömmel,
Szeretettel vártok,
Addig is csak arról álmodtam én mindig
Hosszú éjszakákon,
Hogy nincs olyan ország, mint a ti országotok
Az egész világon!
Benkóczy József.

Egy hamis játékos.

Irta: Csillag Máté.

Egy házi koldusom sunyi arccal ajánlotta a következő alkut:

— Tekintetes uram. Minek jöjjenk én fel minden hét péntekjén zaklatni a tekintetes urat a husz filléres heti adományért meg a kijáró meleg levesemért. Majd feljövök minden hónapban egyszer, akkor kapok egyszerre négy hatost és a négy levest escomptáljuk egy egész ebédre. Beleegyeznek?

Előbb meglepett az indítvány merész volta, mely az önkéntes adományt kivetett kényszeradóvá változtatja, de utóbb humoros oldalról néztem a dolgot.

— Jó, megcsináljuk az üzletet.

Az én koldusom azután évekgig feljárt minden hó elsején az ő négy hatosáért és ebédjéért.

Jól ment minden, csak egyszer elkésvé mentem haza ebédre és az én koldusom mérgesen kiáltott rám:

viszi az embereket a bűne a nyomor, a szegénység. Ma már ismeretes szólás, hogy a szegény ember: gonosz ember, s ha ez nem áll is oly rideg valóságban, bizonyos, hogy csak az anyagiilag független ember lehet igazán jellemes, derék tagja a társadalomnak.

Okos ember ma sem tartja a pénzt az emberi törekvés céljának, de igenis tisztában van azzal, hogy az anyagi függetlenség, a vagyonosság nélkülözhetetlen kelléke a tisztességnek, a boldogulásnak, általában az emberi jólétnek. S itt nemcsak az egyes ember boldogulásáról van szó, de főképpen a közzel: egészséges, hivatását nemesen betöltő társadalom csak a rendezett vagyoni állapot talajából fejlődhetik. Korunk sok bajának, sőt bűnének közvetlen okozója az elszegényedés, az anyagi függőség. Azt sem lehet megdönteni, hogy az általános vagyontalan-ság akadályozza a nemzet politikai kifejlődését.

Ezt mérlegelve, a mai kormány és törvényhozás a legnagyobb magyar: Széchenyi István programját igyekszik előre vinni, aki a nemzet anyagi fejlettségének, függetlenségének jelszavát írta zászlajára s ennek áldozta fel minden tehetségét, egész életét. De hiábavaló a kormány minden akciója, haszontalan az üdvös törvények egész rendszere, a nemzet egyetemének, minden egyes embernek iparkodása nélkül. Természetesen, itt első sorban az egyes ember, a család boldogulása a főcél, de hiszen a nemzetet alkotó családok függetlensége, jóléte, az egész nemzet jóléte.

Mindez szép dolog, de felmerül a kérdés, megvalósítható-e? Vagyis lehetséges-e, hogy minden ember anyagiilag független, sőt vagyonos legyen? Az anyagi függetlenséget rendes, takarékos életmóddal mindenki, bármily állású egyén is elérheti, sőt helyzetéhez mérten vagyonos is lehet mindenki. Ismeres az alföldön egy vasuti baktort, aki vagyontalan léte szorgalmas, józan munkássággal, gyermekei segítségével 12 év alatt hat hold kitűnő termőföldet és egy szép szőlőt szerzett. Ki tagadja, hogy ez az ember, az ő helyzetét tekintve, vagyosnak, sőt gazdagnak mondható? Ugyan- csak Szeged közeliében ismertek egy tanyai tanítót, aki azzal kezdte a gazdálkodást, hogy kukoricaföldet bérelt a termés felerésze fejében, s ma 70 hold prima földnek és gyönyörűen felszerelt tanyának boldog tulajdonosa. Igaz, hogy sok év fáradságos munkáját, takarékos életmódot igényelt ez az eredmény, de ki tudná eléggé méltányolni azt a boldogságot, azt a büszke öntudatot,

hogy mindez igazán az övé, mert maga szerezte mások kára nélkül?

De nem is kell a példákért messze idegenbe megnünk. Nézzünk szét magunk körül, itt is, ott is tapasztaljuk, hogy szinte előtünk érthetően módon egyik-másik polgártársunk szerény helyzete dacára is vagyonában gyarapodik, míg mi nagyobb jövedelmünk mellett jó, ha adósságot nem csinálunk.

Mi hát az anyagi boldogulás nyitja? Egyszerű a dolog: józan, szorgalmas takarékos életmód. Vagyunk sokan, kik meghatározott jövedelemre léven szorítva, azt nem igen fokozhatjuk; de azért lehetünk anyagiilag függetlenek, ha helyzetünkön túl nem költszünk, nélkülözhető kiadásokat nem teszünk. A mai élet sok haszontalansággal áraszt el bennünket, amire szükségünk nincsen, de megvesszük vagy megszeresszük csupa szokásból, gyátrából, mások utánzásából. Sok kiadást teszünk fölösleges szórakozásokért, élvezeti cikkekkért, összevasárolunk mindenféle haszontalan csepebecsét; ha egy kis pénz csörög a zsebünkben, szinte tépelődünk, hogy mit vehetnénk rajta. Nem is említve itt az öltözködésben tapasztalható pénz pazarlást, amiben az egyébiránt takarékos hajlamú hölgyek viszik a vezérszerepet, teljesen kiszolgáltatva magukat a gyorsan változó divat spekulációinak, mennyi pénzt dobunk ki fölösleges luxuscikkekkért, a háttérben kényelemkeresés sok drága találmányáért, gyermekjátékokért, melyeket mind az élelmes szökecskék, gyátrár s a könnyelmű divatot majmoló magyar nyakába! Az oly cselekvő eredményű tulipán-mozgalomnak az volt a legnagyobb hibája, hogy jelszavául kizárólag magyar cikkeket vásárlást tüzte ki, abolyt, hogy a takarékoságot tüzte volna ki célul, minden haszontalan portékának mellőzését, mert hiszen igazi szükségleteink legnagyobb részét itthon is megszereshetjük. Épen a nélkülözhető cikkekkért vándorol ki a legtöbb pénz Ausztriába.

A könnyelmű, vagy mondjuk enyhében: a nem takarékos ember fő hibája, hogy a kispénzt semmire sem becsüli. Ha pl. fillér kerül a pénztárcánkba, valósággal bánt bennünket, és azon törjük az eszünket, hogyan adhatnánk túl rajta. De így vagyunk a krajcárokkal, hatosokkal is. Sőt ha pénzhez jutunk, nem sajnálunk egy vagy több korosát is haszontalanba kidobni, mintha találtuk volna ezt a pénzt; de ha való-sággal véletlenség folytán is pénzre tennénk szert, vajjon okos dolog-e azt elpocsékolni

csak azért, hogy ne legyen? Nagyon fontos életszabály, hogy mindig egyformán, csak a szükségsekre költsünk, mintha épen csak annyi pénzünk volna. Főképpen pedig becsüljük meg a kispénzt, mert krajcárból lesz a forint.

A takarékos életre már kicsi gyermekkorától kezdve nevelni kell az embert. E tekintetben sok mulasztás terheli a magyar családot. Adnak a kisgyermeknek egy-két krajcárt azzal: veygél fiam cukrot! A gyermek vesz is cukrot és elrontja a gyomrát, avagy kapszlit, hogy küssse vele a szemét. Főképpen pedig megtanulja a gyermek, hogy a krajcárokon azonnal túl kell alni. A pénznek csak a vásárlási értékét tanulja meg a gyermek, nem pedig azt, hogy az apróként gyűjtögetve jövő boldogulásának lehet az alapja. Ez a kicsi korban megszokott költsécsés egy fő erénye aztán az egyetemre kerülő ifjunak is . . . Sok apa haszontalan lumpnak titulálja a kedves fiát, ha a havi gázsínak egyszerre nyakára hág, kis korában pedig ő maga biztatta, hogy két fillérből álló egész vagyonát krumplikukorba faktesse. . . .

Az okos amerikaiak kitalálták annak a módját, hogyan lehet a gyermeket, de a felnőttet is a takarékoságra, tőkegyűjtésre szoktatni, az aprópénzt is megbeesülni. Az ugyevezett amerikai acélperselyeknek az a céljuk, hogy a nélkülözhető, rendszerint haszontalanságokra elmenő kispénzt összegyűjtve, időnként valamely bankban elhelyeztén, szinte észrevétlenül, minden megerősítés nélkül az ember esinos tőkét gyűjtson magának. Ki van zárva a könnyelműség okozta visszaesés, mert a szekrénykélből semminemű furfanggal sem lehet a pénzt kilopni, ez csak a bankban levő kulccsal lehet kinyitni. Ezen okos gondolat már Magyarországon is kezd elterjedni; több fővárosi és vidéki pénzintézet bocsát íy perselyeket a takarékos emberek rendelkezésére. Ujabban a Lévai Takarékpénztár is szerzett ilyen acélszekrényeket, s máris meglepő eredménnyel szaporodnak az apró betétek. Sajátságos, hogy ezen perselyek tulajdonosai a pénztáratban való felnyitást alkalmával rendszerint meglepődnek, hogy sokkal több pénz volt a perselyben, mintsem remélték. Természetes, mert a kispénznek nem tulajdonított értéket, s nem hiszszük, hogy az gyarapodásra képes.

Az ilyen könnyű szerrel szerzett tőkét nem is tekintve, mennyi erő eredmény az, hogy gyermekeinket, magunkat elsoktatjuk a haszontalan pénz pocskoldástól, könnyelműség-

letsértést, akkor én nem lévén számár, vagyok egy becsületében megsértett és kell provokálnom azon számarat, ki engem leszamarazott.

Tisztelettel

Csotán Olivér.

U. i. Ha névről nem emlékeznek reám, én vagyok az ön egykori negyven krajcáros és ebédes kéregetője. (Hunyady-u. 126)

Felkacagtam. Vidámságomat fokozta a bizonyosság, hogy érdekes koldusom él és úgy látszik, jómódban van.

Koldusom, pardon! Csotán Olivér úr sérelme súlyos volt. Kávéházban, többek füle hallatára kiáltá fel egy kibice, hogy „ilyen számarat még nem lattam!”

A párbajsegédek közül egy borbélysegéd volt legdühösebb. Mesterségéhez hiven vágni akart látni. Karddal kell levágni a számarat a sértettől, vagy a sértőtől.

Én egy óráig tartó dikciót tartottam arról, hogy a számár igen hasznos állat; hogy a számár nem sértődik meg, ha névén nevezik; hogy a számárt sértésnek vonni számárság ugyan, de mert a számár a legtűrelmesebb állat, tehát a számár a legtűrelmesebben kell elviselni.

Felek erre kezét nyújtottak és az ügy a lovagiasság szabályai szerint befejezést nyert.

Körülnéztem Csotán úr lakásán. Három igen elegánsan berendezett szobája volt és kifogástalan izléssel, legújabb divat szerint öltözött a néhai koldusom.

Tanuk előtt nem akartam e változás okát puhatolni.

A kibekült kibice zavarta meg a csendet. — Jó, tehát kibekültünk, de most hallgassa meg az úr a részleteket.

Kibiceltem neki. Kettes alsóst játszottak. A partner bemond „tercz béla kasszát”. Csotánnál van „négy alsós vanna”. Elte-lejti bemondani és nem ad kontrát. Hát nem hallatlan szám . . . akarom mondani szórakozottság ez.

Csotán közbévág:

— Humanitásból tettem.

Másik játszmban a partner „uhut” mond és Csotán megtartja, sőt kihivja utolsó előttinek a tők nyolcast. Hát nem szám . . . akarom mondani hallatlan hiba ez.

— Kötelességből tettem, — szabadkozik a vádlott.

A kibice nekimelegszik. Aki így játszik, menjen kapálni, de hát ezért is veszít mindig Csotán úr. Két hónapja kibicelek neki, mindennap elveszít tiz-husz koronát. Minek játszik az ilyen ember.

Lecsitítottam a kibicet és hazamenőben szentül hittem, hogy az én néhai koldusom

örökölt valami amerikai milliomos bácsijától egy milliót.

Ezen párbajos számárság után két hónapra meglepetésszerűleg beállt hozzám a szobaleányom.

— Itt van ujra a koldus.

— Micsoda koldus?

— A négy hatosos és ebédes.

— Ur az már, vezesd be.

— Dehogy úr. Rongyosabb mint valaha.

Csotán ur ott állott, sunyi tekintetű alázatosságával forgatta kopott kalapját. — Ha megengedi, ujra felvenném a fonalat.

— Micsoda fonalat?

— A kéregetés fonalat.

— Talán vesztett a börzén?

— Nem. Meghalt.

— Kicsoda?

— A partnerem, akivel kártyáztam naponta.

— De hiszen mindig vesztett.

— Hja, én abból éltem. Hamisan játszottam, hogy veszítsek.

Hamisan játszani, hogy veszítsen? Nem értem.

Azt hittem, hogy az öreg elvesztette pénzét és most az emeleten nincs rendben az ötödik kerék. Meghibbant az agya. Az öreg beszélni kezdett.

— Tudja, tekintetes úr, kéregetni jár

50! Bármily kicsi tőkének is megvan az a vonzó hatása, hogy azt növelni iparkodunk, s a takarékosággal együtt sok haszontalan, főképen pedig az egészségre is káros élvezetet, pazarlást elkerülünk. Aki a takarékoságot megszerzte, az, hacsak valami súlyos csapás nem éri, adósságba nem keveredik. Azt mondják, hogy az egészség a legfőbb jó. Ez főtlenül igaz, de a jó egészséghez megkívánatik, hogy az embernek ne legyen adóssága, mert az adósság maga folyton gyötrő, növekvő betegség, mely végső és teljes romlásba visz.

K-y.

A gazdasági egyesületek fejlesztése.

A jelen korban az életért való küzdelem realizitkusabban nyilvánul, mint a múlt korszakok bármelyikében.

A proletárok immensis tömege, ha kell, pusztító sztrájkokkal fenyeget s védi érdekeit azért, hogy megéljen. A plutokracia a humanizmus jelszavaival feldozott harlekin köpenyében garmadákba gyűjti vagyonát. Szervezkedik a munkásnép s követel. Arcátlanul agitál s folytatja aknamunkáját a nemzetiségi igaztás egyesítve az állami egység ellen törököt. Kartellezik a nagy tőke s uralkodik a földgolyón. Gyülesezik, szervezkedik mindenki a megélhetés biztosításáért. A kis gazda ügyefogyottan áll közöttük, nem tudja, hogy a sok pártaránylat közül melyikkel kacárkodjon. Egyesíteni kell a kis gazdák közönségét, meg kell előzni ama bekövetkezendő processust, mely idegen érdekcsoportok közönséges szolgálóként használná ki őket. Föl kell ébreszteni a kábultat: elsöpri az új erők zivatarja, ha nem védelmezik. A szervezkedés ma nemcsak divat, de a létkérdés előtétele.

A gazdasági egyesületeket biztosabb alapokra kell fektetni, legtöbbje nem éri el azt a célt jelen helyzetében, melyért küzdenie kellene. Az állandó verseny, raffinéria s a fokozódó követelmények ellen erős védőfallá kell válniok, mit nemcsak mesterséges témasztékok védenek az összedőléstől. Kis gazdáink idegenkednek tagul belépni, mert sok hasznát talán nem is akarják látni. Aktív részt kell juttatni az egyesületek működésében lehetőleg minden tagnak, az együvé tartozás s a közös érdek érzetét növelni, kifejezésre juttatni.

Eredményes működés előfeltétele a gazdakörök létesítése; ezek legyenek a központi gazdasági egyesület organumai. Saját körükben beszéljék meg ügyeiket, a

gazdasági viszonyokat s minden ügyükben támogassa őket az anyaegyesület, a szoros kapcsolatot állandóan fenntartva. Decentralizációnak látszik, tulajdonképen pedig a gazdasági erők koncentrációnak, tényezőkké lesznek. A laza kapcsolat szoros együvé tartozásá válnoznék át. A társas érintkezés gyökeresen átalakulna s a kezdetleges műveltségű csoportozatok közeledését látnók az etikai emberhez.

Minden intézmény a kor haladásával fejlődik: a hátramaradottnak gyorsított tempóban kell sietnie, hogy a kultura jelen nivóját elérje. Az egyszeri ember s hiába kívánta, hogy várja meg a világot, az forgott tovább, nem törődve, fut-e s utól éri-e az elmaradott. A létesítendő gazdakörök a gazdasági egyesületeket eredményes munkásságukban hathatósan segíthetnék helyes berendezkedés mellett.

Jövedelmei szaporodását a gazda intenzív gazdálkodással s terményeinek okszerű értékesítésével érheti el. Földéhes a mi népünk, szereti a rögöt s gondozására mégsem fordít több súlyt, mint ahogy azt elődeitől tanulta; pedig a föld hálás, nem csa, nem lop, őszinte, igazságos.

Gazdáink helyzete évről-évre mostohább lesz, kiadásai nőnek s a bevétel a gazdálkodás fejletlenségé miatt marad a régi. A gazdasági hozadék differenciálódása kirívó; ugyanazon vidéken egyenlő humusz, vegyi összetételű föld okszerű kezelés folytán 50 sőt több % al nagyobb termés quantumot eredményez jobb minőségűvel, mint a rendszertelenül gazdálkodó ember birtokán. Ugyanazon vidéken termelt gabonánál a merkantil szellemű sokkal magasabb árakat ér el, a praktikus agyat nélkülözö gazdálkodó eladási áraival szemben.

A föld megmunkálására kevés gondot fordít a gazda, nem adja meg az amugy is sovány földnek a szükségeslt táperőt. Helyesen kezelt trágyát gazdáinknál alig lehet látni. A műtrágya beszerzése is kezdetleges, városban veszik kicsiben, a közvetítő kereskedőt megfizetve s így sem biztosak, hogy a helyes összetételű műtrágyát kapják-e meg. Szereznek be ezt az egyesületek, összekötésbe lépve megfelelő gyárakkal. Végül közseg gazdái ezt saját iniciatívájukból megtették, megkérve az ottani uradalom vezetőségét, hogy sajátjával részükre is rendeljen egy vagonnal.

A vetőmag minősége és kezelésének fontossága is oly elsőrendű kérdés, mit elhanyagolni nem szabad.

A gazdasági egyesületek helyesen tennék, ha ágenskednének. Teljesen megbízható gazdasági gépgyár megyei képviselőt magukra vállalnát. Propagáják annak gyártmányait, könnyítsek meg egyesek gépvásárlását s mentseék meg ama vigécek kreaturáitól a gazda közönséget, kik a földművelő laconyofu műveltségét felhasználva rossz gépek drága áron való eladásával becsapják.

Most, mikor a munka drágasága s a munkaerő hiánya miatt a panasz általános, szükség volna, hogy szövetkezesek a gazdák gözcséplőgépek beszerzésére, már ilyen irányu nyilatkozatokról hallottam is, de hiányzik a vállalkozás merészsége s a kellő biztatás. Jelenleg legtöbb gazda a cséplést nagy hátrányára kénytelen késő ősszel végezni.

Szövetkeztetni kell őket terményeik közös értékesítésére; megszüntetendő az az usus, hogy a falusi kereskedő vegye meg gabonájukat, minek ára függ a gazda lekötöttségétől s azon összegtől, a mivel a kereskedőnek tartozik. Eme közvetítő kereskedelem már idejét multá. A gazda szánt, trágyáz, vet, szedve az időjárás szépségeit, ő arat, csépel, illesse őt a haszon is. Miért gazdagodik a falusi szatócs a nép nyomorán?

Franciországban 1904-ben a földművelőket kölcsönösen biztosító szövetkezetek száma 4820 volt ez ezek 250 millió frank értékű kárt biztosítottak.

Nem létesülhetnek-e nálunk is hasonló szövetkezetek? Hiányzik talán az az érzék, a mely az egyénnek a szövetkezés által részére jutó hasznát fölfogni, megérteni képes? Ugy hiszem nem hiányzik.

Szervezni kell a gazdákat e szövetkezésre; a biztosító társaságoknak juttatott haszon megmaradna a gazda kezében.

Primum vivere, deinde flozofare: itt nem bölcselkedni kell, hanem tenni. A hasba lőtt katonának keneteljes tanácsokat adott a lelki atya a helyett, hogy a golyót átvoltották volna el az égető sebből. — A nép élni kíván. —

B. V.

Különfélék.

— Az érettségi vizsgálat új elnöke.

A nm. VKM. Pirchala Imre tankerületi főigazgató nagymérvű elfoglaltsága miatt a lévai főgimnáziumhoz a gimnáziumi érettségi vizsgálat elnökéül kiküldöte Acsay István, besztarcebányai kir. kath. főgimnáziumi igazgatót, aki a vizsgálat idejét is megfogja állapítani.

— Gyászhir. Egy közbecsülésben álló, gyökeres lévai család marült mély gyászba: a Weisz-család áldott lelkületű édes anyja közöttött el az élők sorából, f. hó 18-án 78 éves korában. Ritka szép kort ért el, de sokkal ritkábban tapasztalható az a megható, beensőségteljes szeretet, mellyel nagy családját mindig együtt tartotta. A jó anya szeretete erősebb volt minden más köteléknél, s talán ez okozta, hogy négy fia közül csak a legidősebb alapított családot. Mély fájdalomtól sújtott gyermekei a következő gyászjelentést adták ki: Singer Miksáné szül. Weisz Fanny, Hercz Eduárdné szül. Weisz Katalin, Weisz József, dr. Weisz Zsigmond, özv. Fischer Lipótné szül. Weisz Paula, özv. Becher Viktoriné szül. Weisz Rozália, Weisz Henrik és dr. Weisz Lipót fájdalomtól megtört szívvel jelentik úgy a maguk, mint az összes rekonság nevében felejtetetlen édes anyjuknak özv. Weisz Ignáczné szül. Stern Betty asszonynak életének 78-ik évében f. hó 18-án reggel 5 1/2 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemet f. hó 19-én délután 3 órakor fognak a lévai iaz. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Léva, 1908. május hó. Á das és béke lengjen porai felett!

— Miniszteri biztos. Az állami tanítóképzőhöz az idej képesítő vizsgálatokra Gyulay Ágost pedagógiumi (tanítóképző-intézeti) tanár küldetett ki biztosul. A képesítő vizsgálatokon elnököl kir. tanfelügyelő ugyanis egészsége helyreállítására céljából szabadságot kapott.

— Közgazdasági előadó. A földművelésügyi miniszter Levathik László nagykálnai birtokost, a barsvármegyei gazdasági egyesület titkárát Barsvármegyei közgazdasági bizottságába közgazdasági előadóvá nevezte ki.

— Tanulmányi kirándulás. A helybeli polgári leányiskola növendékei, számszerint 145-en kedves kirándulást tettek folyó hó 21-én Esztergomba Báthly László prépost intézeti igazgató és tizenket irgalmas nővér vezetése alatt. A hajnali vonattal indultak el, a részükre fenntartott négy külön kocsiában. Kovácspataknál szálltak ki, s onnat az előre megrendelt kis gözössel Esztergomba hajóztak. Először meglepetteték a várost, mikor is az egyenruhás szép leánykacsd kellemes látványt és feltűnést kelített. Azután megnézték a Bazilikát, a mesés értékű kincstárt, a kriptákat, Szt. István kápolnáját, (születése helyét.) Inatét visszatérve a Schleifer-féle vendéglőben — zeneszó mellett — pompásan megebedtek, azután látogatást tettek az esztergomi leányiskolában, megnézték a primási palotát, annak gyűjteményeit, majd a csavargözössel ismét Kovácspatakra hajóztak. Itt, a remek üdülő helyen uszonnáztak, azután még 4 órányi idejük maradt játékra és kellemes szórakozásra. Esti 9 órakor szálltak a vonatra és 11 óra után értékes tapasztalatokkal s a kellemes nap felejtetetlen emlékeivel érkeztek haza.

— Iparoktatási szakfelügyelő látogatása. Dömötör Pál iparoktatási orsz. szakfelügyelő, a Ferenc József rend lovagja,

am egy járásbíróhoz. Ez az ur egyszer így szóló hozzám:

— Tud-e maga alsóst játszani?

— Hogyne tudnék.

— No hát, ha tud, akkor menjen el X. kávéházba, ott ismerkedjek meg Vargha Péterrel, játsszék vele és vesztisen naponta tiz-husz koronát.

— Én vesztisek? És annyit?

— Itt van száz korona. Ötözzék uri módra és kezdje meg. Mindennap kell vesztienie és Varghának nyernie. Ezért kap tölem fizetést naponta tiz koronát. Érti!

Hogyne értemem volna, mikor a kezemben száz korona volt.

Ezentul mindennap vesztittem. Elhallgattam quintet, vannakot, csakhogy Vargha nyerjen. Így éltam én uri módon vesztiségemből. És most meghalt az öreg Vargha. Már nem vesztitek, tehát mindent elvesztettem. Ugye feljárhatok ezután is?

— Mondja, kije volt Vargha a járásbírónak?

— Az édes apja. Elszegényedett, de a fiától nem fogadott el semmit, sőt ismerni sem akarta, mert ellenzése dacára zsidó lányt vett feleségül. Ily módon általam segítette az apját. . .

. . . Az öreg Csótán ma is feljár hozzám és most minden ebédjéhez kijár a fekete kóst is.

a hó 18-án látogatta meg a helybeli iparos-tanoniskolát, hol az előadásokat végig hallgatta, s úgy a rajzokat, mint fogalmazási s könyvtelki munkálatokat átvizsgálta. Ugy a hallottak, mint a látottak fölött legnagyobb mezeledésének adott kifejezést. Különösen tetszett a tótszarmazású tanulóknak talpra esett magyaros értelmes felelete. A többi közt megjegyezte, hogy ezen iskola az eddig általa Heves, Nógrád és Bars megyében meglátogatott iskolák között nemcsak abszolút a legelső helyen áll, hanem az itt alkalmazott tanárok által felmutatott eredményt figyelembe véve egyike az ország e nembeli legjobb kultur-intézményeinek. Ezt belátva az állam több, mint kétszázerezesre emelte a szubvenciót, s városunk polgársága is szívesen áldoz eme kitűnő intézet fenntartására és felvirágoztatására.

— **Tornafelügyelő a helybeli kegyesrendi főgimnáziumban.** Folyó hó 20-án, szerdán látogatta meg a gimnáziumot a nm. VKM. által kiküldött tornafelügyelő Bély Mihály a Budai Torna egyeslet művezetője és székesfővárosi torna felügyelője. Az igazgató kalauzálása mellett megtekintette a gimn. tornaudvart és megsejmelte az egyes osztályok tornázását. A kezdetleges fokozat áll felfelérés mellett a tanulóknak tornagyakorlataival teljesen meg volt elégedve s az „ideiglenes torna tanárok“ lelkiismeretes működését elismerőleg emelte ki. A látogatás előtt Cserhelyi Sándor gimn. igazgató az iskola orvos, Domján Lajos dr. és Preszeller Ferenc tornatanárral értekezletet tartott, a melyen a tornafelügyelő a tornázási állapotról tájékoztatást nyert. A látogatást befejezte az egész tanári testület jelenlétében tartott beszámoló, melyről fölvetett jegyzőkönyvet a nm. VKM. hez terjesztik fel. A tanácskozás reamutatott arra a tarthatatlan helyzetre, hogy a főgimnáziumnak nincs tornaterme, rendes tornaudvara, a mostani kicsiny, nincs meg a kellő felszerelés s délután a nap hűvé miatt alig használható. A játéktér dolga is tárgyalás alá került. Messze van, nagyforgalmu és poros úton lehet csak közelíteni a teret, amelyet a tanuló ifjúság csak a honvédszászlóalj-parancsnokságnak szíves átengedése folytán használhat. Az igazgató előadta, hogy az iskola fentartó Léva városa ígért más területet, de az őszint kegyelet sértés miatt (a temetővel szemben fekvő Kárdi féle telek) továbbá poros és északi szélnek kitett volta miatt a jelzett célna nem használható, a távolság sem sokkal rövidebb. Felhívta azonban a tornafelügyelő figyelmét egy más, az intézethez sokkal közelebb lévő, pormentes és igen alkalmas területre, melyet a város vagy bérebe vehetne, vagy örök áron megveszhetne. A terület meg is tekintették és a tornafelügyelő tényleg a legalkalmassábnak minősítette a területet. — Családokozás tárgyát képezte, hogy a gimnáziumnak nincs korcsolya tere, és hogy az úszást az ifjúság könnyű szerrel ingyen nem gyakorolhatja, ingyen uszoda jegyeket nem kap. Az igazgató felvilágosította, hogy úgy az uszoda, mint a korcsolyázó tér magánvállalkozás, mely keveset jövedelmez és ingyen jegyek osztásával csak ösökkenten és amúgy is szegényes jövedelmet. Nagyon kívánatos volna, ha már egyszer vége szakadhatna a gimnázium fejlesztésével járó kellemetlen s az illetékes tényszerűre cseppet sem dicséretes jeleneteknek. Utóvégre az iskolafentartók nem csak arra valók, hogy tandíjat szedjenek, hanem az intézetek korszerű követelményeivel törődjenek. B-tt.

— **Szemkórházak a vidéken.** A fővárosi szemklinikna nagynevű vezetője: Grósz Emil a Budapesti Hírnap május 14-iki számában egy meleghangú cikket írt arról, hogy építsünk szemkórházakat, még pedig a vidéken, minőenik élére egy-egy szakembert állítván. Ma úgy áll a dolog, hogy a szembetegek mind a fővárosba tóduának, s a klinika nem képes befogadni a sok beteget. Kulturális szegény — írja Grósz Emil — hogy nem tudjuk a segítséget keresők igényeit kielégíteni. Ezért szükségesnek tartja a szemgyógyászat decentralizálását. — Tudvalevő, hogy Bars megyében igen sok a szembeteg, különösen a felsőbb Garam men-

tén a trachoma igen gyakori, ennélfogva itt ugyancsak szükség lenne egy szemkórháza. Felhívjuk ezen körülménye az illetékes körök figyelmét. A lévai kózkórház győnyörű telken szépen megférne egy külön szemosztály, s akad itt kiváló szakember is, aki hivatva lenne annak vezetésére. A vármegye közönségének áll érdekében, hogy annak idejében, ha a vidéki szemkórházakat létesítik, Barsvármegye is kapjon egyet.

— **Énekkar a zsinagógában.** A péntek-esti és a tegnap délelőtti istentisztelet alkalmával az izr. imaházban a jeroszlavi főkéntor 6 tagú énekkara működött, akik már néhány nappal előbb a Láng-féle kávéházban is bemutatták művészetüket. A szép melodiája vallásos énekek az énekkar szabatos, művészi előadása által rendkívüli hatást keltenek; igen szép volt a négy fiu csengő szopránja, hárfaszzerű kísérete, a mesternek és serdülő fiúnak baritonja. A megható énekeket az izr. hívőkön kívül nagyszámú érdeklődők is hallgatták.

— **Gyászhir.** Sulyos csapás érte Stampay János köbökuti főtanítóit és családját, amennyiben 10 éves Mariska lányuk Lovránában — hol üdülést keresett — váratlanul elhunyt. A lesújtott család az elhunyt kisleány holttestét haza hozatta a folyó hó 14-én Köbökuton kísérték örök nyugalomra a rokonok és nagyszámú barátok általános részvétele között.

— **Áthelyezés.** Zádory Béla főhadnagy Nyitráról Lévára helyeztetett át.

— **Esküdtészeki tárgyalások.** Folyó hó 11-én vette kezdetét a májusi esküdtészeki ülészek az ar. maratói kir. törvényszék előtt. Első volt Roskó András kissallói lakos bűnügye, ki azzal vádolatot hozta a mult év őszén szándékosan felgyújtotta özv. Banda Jánosné házat, mert égő cigarettáját a ház szalmafedelére dobta. A főtárgyalást dr. Szabó Gyula kir. törvényszéki bíró vezette, vádló volt Kovács Sebestény Lajos kir. ügyész, védő dr. Török Mór ügyvéd. Az esküdtek gondatlanságból okozott tüzvesz. okozásában találták vétkesnek, mire a bíróság 4 havi fogságra és 200 korona — fogságra átváltoztatható — pénzbüntetésre íelte. Az ítélet jogerős. — 12- és 13-án Leviczky János hízeri lakos bűnügye került sorra, ki emberölés vádjá alatt állott, mert az idei farsangon egy táncmulatság alkalmával Aranyosmaróton Pechó Albert szolgálóegyenylet összeverekedett s azt szabkasszal leszúrta. A főtárgyalás alkalmával, melyen dr. Gaál Homoky Kálmán kir. törvényszéki bíró elnökört, a vádat Leyrer László kir. ügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Lányi Gyula védelmezte, az esküdtek halált okozó testi sértés büntetést állapították meg, amiért a bíróság a vádlottat 8 hónapra börtönbüntetésre íte. — 14-én Dudás Sámuel podluzsányi majorbeli (Lévai uradalom) béres bűnügyét tárgyalták Valkovits István kir. törvényszéki bíró elnökelete alatt. Vádló volt Leyrer László kir. ügyész, védő dr. Weisz Zsigmond. Az eset a következő volt: Svecz Jakab ugyanott szolgált mint béres, a két ember felesége állandó pörpatvarban élt, egy ízben verekezés lett a dologból, Svecz felesége megverte Dudásnéét. Ez elpanaszolta a dologt urának, aki — jöllehet látszólag békésen intézte el az ügyet Svecz Jakabbal — utóbbitt, midőn az aludt, egy baltával fültövön vágta, úgy, hogy Svecz sérülései nyolc hét alatt gyógyultak. Az esküdtbírószék szándékos emberölés kísérletének büntetést állapított meg, Dudás Sámuel 1 évi börtönrre és 3 évi mellékbüntetésre íte. — 15-én Tóth Jónás kissaróli lakos bűnügyét tárgyalták dr. Szabó Gyula kir. törvényszéki bíró elnökelete alatt, ügyész Leyrer László, védő dr. Lányi Gyula. A vádlott Tóth Jónás molnár elbocsátotta a szolgálatból Bíró Lajos segédjét, mert azzal gyanúsította, hogy ő furta ki a kissaróli bucsu éjjelén a malom hajóját. A segéd habozva visszahozta a malomba és gazdáját agyonütéssel fenyegette, dalakodás közben Bró Lajost gazdájá melibe lötte. Az esküdték jogos önvédlemből eredő sulyos testi sértést állapítottak meg, miért a kir. törvényszék a vádlottat felfüggetelte, a kir. ügyész ellenben semmisségi panasszal élt.

— 18-án tárgyalták Matúsz Imre dóc fűrészi lakos bűnügyét, kit szándékos emberölés kísérletével vádoltak. A főtárgyaláson elnököt G. Homoky Kálmán törvényszéki bíró; a vádat Kovács Sebestény Lajos királyi ügyész képviselte, a vádlottat védelmezte dr. Belicza Pál ügyvéd. Az esküdték nem találták a vádlottat bűnösnek, mire a bíróság felfüggette. Ezen kívül még két bűnügy került tárgyalás alá.

— **Előléptetések a honvédségnél.** A rendes májusi előléptetések alkalmával Czech József nyitrói dandárparancsnok vezérőrnagygyá, Schvoy István, Bartha Albert, Kégel József főhadnagyk századosokká neveztek ki. — A régebben Nyitrán volt tisztek közül Balázs György vezérőrnagy altábornagygyá, Lelkes Sándor főhadnagy II. oszt. századosgyá lépett elő.

— **Megrendítő gyilkosság történt** f. hó 17-én Selmecbányán. Éjjel, mulatozás után egy Horváth István nevű cipészegyes az utcán leszurta Szeóts Géza II. éves erdőmérnök hallgatót, aki egy rövid órára belül meg is halt. Az eset a főiskolai halgatók körében nagy elkeseredést keltett; a rendőrséget okolják, mert a gyilkos — akit szerelmi féltékenység vitt a véres tette — sokáig költelődött az utcán az áldozattal, rendőr pedig nem volt látható. A temetés az ifjúság régi szokásai szerint nagy pompával ment végbe este 8 órakor. Az egyházi szertartást a lévai ref. egyház lelkesze végezte.

— **A lévai kózkórházban a közönség áldozatkészségéből egy különálló megfigyelő helyiség létesült** eimebetegek ideiglenes elhelyezésére. Mivel csak egy ilyen fülke van, tehát csak egy beteg lehet ott elhelyezni. A cél az, hogy itt megfigyeltessék, milyen természetű a baj, s innét azután az országos tébolydába vagy egyéb gyógyintézetbe szállítsassák a beteg. A gyakorlat azonban mást mutat. A lévai megfigyelő fülkében már második éve szorong egy eimebeteg, mert a központból a kórház igazgató többszöri sürgetése dacára azt írták, hogy csak hadd maradjon Léván, jó helyen van ott, őa ugyan tudják elhelyezni. A belügyminiszteriumban ugyanis azt hiszik, hogy nálunk egy felszerelt kis tébolyda van. Az a fülke pedig éppen alkalmas arra, hogy ha valaki egy kicsit meghibbant, és huzamosabb ideig ott tartják, hát tökéletesen meggyógyuljon. Ennek az állapotrnak meg az a veszedelmes következménye is van, hogy ha most a megyében valakin kitör az eimebetegség, nem lehet a megfigyelőbe szállítani, mert az el van foglaltva; a közigazgatási hatóság kegyetlenul a betegre a közönség őrizetére bízni, s hogy ez azután milyen veszélyes ügy a betegre, mint a közre, könnyen elképzelhető. Az ügy most a törvényhatósághoz került, hogy az járjon közben a kormánynál.

— **Önkéntesek beosztása** a lévai honvéd zászlóaljhoz öt havi csapataszolgálata Cserei Gyula, Kovács Sándor, Kucsera Béla és Lende Géza egyévi önkéntesek osztattak be, kik folyó hó 16-án már be is vonultak.

— **Uj huszoronás bankjegyek.** A Osztrák-Magyar bank uj huszoronás bankjegyeket bocsított ki, a mi a nagyrányu banistások miatt vált szükségesé. A jeleleg forgalomban lévő huszoronás bankjegyek bevonását 1908. évi május hó 1-én kezdtek meg és ugyanakkor beosztották a közforgalomba az újakat. Az előkészületek nagy munkát igényeltek, minthogy 30 millió uj bankjegy került ki bocsátásra. Az uj huszoronásokat erősb papírra nyomták, mint az eddigi volt, alakjak valamely kisebb. A mostani város szin helyett az uj huszoronásokot olyan lilás szinben állították elő, mint a tízkoronásokat, bár az alapszín nem tisztán lila, a kék, a zöld, a sáfrós és a lilás színeknek bizonyos esztendő keveréke, úgy, hogy a világság irányában tartott bankjegy különböző színeket jászik. A bankjegy két mezőre van osztva; a bal, nagyobb mező közepét egy rózsaszínű bürönd foglalja el és ebben a bankjegy szövege olvasható; a jobb oldali kisebb mezőben pedig egy művészi kivitelű női fej látható, amelyet hullámzóalakból álló keret szegélyez. A női fej rajza úgy az osztrák, mint a magyar szövetségihoz egyazon, míg az eddigiekéi a rajzok eltérők voltak.

— **Király-gyakorlatok.** Az idej nagy hadgyakorlatok, melyeket ő felsege is végig szemlél, az idén Győr, Veszprém és Zala vármegyék területén lesz. A király a gya-

korlatok alatt báró *Hornig* Károly veszprémi püspök vendége lesz, míg a hadvezetőség főhadiszállását Veszprémtől alig egy órányira Hajmáskéren tartja. A Királygyakorlaton résztvevőnek a budapesti 4. a pozsonyi 5. és Zágrábi 13. hadtestek. Az idei királygyakorlatok érdekességükben felül fognak mulni minden előző hadgyakorlatot. Az utasítás szerint ugyanis a hadtestek minden felsőbb irányítástól függetlenül, szabadon végezhetik mozdulataikat. Majdnem annyi szabadságuk lesz a parancsnokoknak csapataik felett, akárcsak háborúsi időben. Az ujkori hadviselésben nagy szerepük van az éjjeli támadásoknak, a meglepő ráütéseknek, a lesből való támadásoknak, stb. egy új, mint a modern műszaki segítő eszközök alkalmazásának. A csapatok el lesznek látva kerékpárokkal, autómobilal és egyéb motoros járművekkel, táviróval, távbeszélővel, sőt léggömbökkel is. A királygyakorlatok legérdekesebb harcászati mozdulatai és ténykedései szeptember havában játszódhatnak le, és az egész hadgyakorlat szeptember 18-án ér véget.

— **Piaci hírlak.** Abban a „kelleme” helyzetben vagyunk, hogy ezen címen évről-évre irhatunk egy megrovási kalandot. De már ezen ismétlődés is azt mutatja, hogy eddig nem értük el a célt. A piaci spekulánsokról van szó, akik kora reggel összevásárolják a piacon az élelmi cikkeket, azután a fogyasztó közönség kénytelen tőlük uszora-áron megvenni. Ez a leggonoszabb visszaélések egyike. Nemrégiben megtörtént egyik hetivásár alkalmával, hogy ezen élelmes üzérak és üzérnök (magyarul kofák) lefoglalták az összes tojás- és baromfikészletet, azután ők diktálták a feltételeket. Megtörtént az az érdekes eset is, hogy egy helybeli uriaszony 2 pár csirkére elkudozott egy paraszttasszonnyal; ez 4 korona 40 fillért kért, az uriaszony 4 korona 20 fillért ígért, tehát szinte bizonyos volt, hogy a vétel megtörténik. A 20 fillér okáért az uriaszony egy pillanatra elfordult, hogy az eladó meggondolja magát, azon pillanatban egy élelmes hiéna kikapta a paraszttasszony kezéből a két pár csirkét, és vigyorogva ajánlotta fel az uriaszonynak 5 koronáért. „Többet is kérhettem volna, mert tudom, hogy vendégeket vár a nagysága, hát meg kell vennie.” Mit volt mit tenni, meg kellett adni az öt koronát. Ilyen esetek sűrűn ismétlődnek. Ha erre nézve eddig a szabályrendeletben intézkedés nem történt, úgy itt az ideje, annál is inkább, mert az ipari és kereskedelmi törvényjavaslat programmba vette ezt az ügyet: „... élelmi szereket oly személyek, kik azokkal iparszerűleg kereskednek, a vásár megnyitását követő bizonyos időpontig ne vásárolhassanak.” Addig is, míg ez törvényt válik, kérjük erre az ügyre a rendőrség figyelmét, mert az ilyen élelmes-uzsora egyaránt sújtja a termelőket, mint az adófizető, fogyasztó közönséget.

Közönség köréből.

Alázatos kérelem a nemesszív emberbarátokhoz!

A nagy apostol Pál csak úgy tudta felséges küldetését teljesíteni, hogy hűveinek koronként levelet írkézt; mily jól eshetett azoknak, kiket hitük és mestertük miatt gyakran kigúnyoltak, megvetettek és megszegyenitettek, ha az apostol írkését olvashatták, abból állhatatosságot és új erőt merithettek. Bizonyly így megerősödve újabb munkára vállalkoztak és gyűjtötték a hűveket a dicső lobogó alá.

Mi az apostolnak hű követői vagyunk és az apostoli példa minket is kötelez. Nekünk is tennünk kell valamit.

Egyetünk választmánya elhatározta te-

hát, hogy követi a magasztos példát és mert módjában nincsen, hogy nagy köröket beutazzon, a jóakarókat levélben hívja fel, hogy az egyet lobogója alá gyülekezvén, az egyesülés gyümölcsét érleltessék.

Egyetünk a legszívelebbesen üdvözl minden tagját és kéri, hogy tegye magáévá az egyet élbe tűzött célt, és segítse emberbaráti munkájában, hogy buzdítsa barátjait és társait, hogy egyetünk ismert hazafias és jó tékony célját ők is támogassák.

Kérjük, tekintsek magukat egyetünk működő tagjainak, figyeljék meg munkánkat és bírálják meg, amit szóval és írásban ímertetünk, de méltassák szíves figyelmükre fáradozánk eredményét is. Tekintsek magukat választmányunk kültagjának és szívesen fogjuk a cél könnyebb elérhetőse végett nyilvánítandó véleményüket előterjeszteni és tárgyalni; kérjük végül, hogy minden eddigi tagtársunk legalább még egy tagtársat gyűjtson maga mellé.

Egyetünk a könyörületos jóakarók anyagi támogatásából gyűjti egybe azt az erőt, amellyel árvaínkat ápoljuk, ruházzuk és élelmezük, azért kérünk minden jószívú emberbarátot, hogy tehetsége szerint gazdasági termények, ruhaneműek és készpénzzel tegyék lehetővé, hogy 25 év óta folytatott élet- és erkölcsmentő munkánk neccak fenn ne adjon, de lehetőleg az eddiginél fényesebb sikereket eredményezzen.

Közel 50, szülőt szeretet nem ösmerő árvaínk érdekében esdve könyörgünk a jószívú emberekhez, hogy a kik még nem tagok, csatlakozzanak hozzánk és segítsenek bennünket 6 korona évi tagdíjjal a gyermekvédelem terén a honmentő munkában.

Az örök szeretet nevében maradtunk Léván, 1908. évi május havában.

hazafias tisztelettel

a Stefánia Arvaházat fenntartó lévai nőegylet nevében:

barsi Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nőegyl. tb. elnök. nőegyl. titkár.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi május hó 17-től 1908 évi május hó 24 éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Vodnák Márton Holli Ilona	leány	Mária
Szebehlebszki K. Král M.	leány	Mária
Tóth Ferenc Svarba Gizella	leány	Aranka Zsófia
Sinkó József Akács Julianna	leány	Anna
Éder Kálmán Konez Mária	leány	Anna
Taby Lajos Hagara Julianna	fiú	László

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Csete Dénes Pavlovics Mária	róm. kath.
Ürmínesek István Sabler Julianna	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ösv. Weisz I. Stern B.	78 éves	Vese zsugorodás

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány
Buzsa m.-mászánként 20 kor. 40 fill. 21 kor. 80 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 18 kor. 80 fill. — Rozs 20 kor. 40 fill. 20 kor. 60 fill. — Árpa 12 kor. 80 fill. 13 kor. 40 fill. — Zab 14 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill. — Kukorica 13 kor. 20 fill. 13 kor. 80 fill. — Lencse 24 kor. 60 fill. 24 kor. 80 fill. — Bab 11 kor. 20 fill. 11 kor. 80 fill. — Kules 9 kor. 40 fill. 9 kor. 60 fill.

Nyiltér.

5738/1907 tkvi szám.

Árverési hirdetés!

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Agáry János, Gyenes Sarolta és Gyenes László végrehajtatonak Gyenes Antal végrehajtást szouvéll elleni 1600 korona — fillér tükékövetelés és jar. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósg területén levő Léva városban fekvő a lévai 739 számú tkivben A 3 sor 1817/8 hrszám alatt foglalt ingatlanára 446 korona, az A 4 sor 1961 hrszámú ingatlanára 92 korona, az A 5 sor 1972 hrszámú ingatlanára 238 korona, az A 6 sor 2910 hrszámú ingatlanára 206 korona, az A 7 sor 2918 hrszámú ingatlanára 104 korona kikültási árban az árverést elrendel és hogy a featebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 9 órakor ezen tkvi hatóság kiadchivatalában megtartandó nyilvános árverésen a kikültási áron alul is el fognak adani.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikültási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikültött kehez letenni vagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságánál 1908 évi március hó 11-én.

Hoffmann Arpád
kir. albiró.

605/1908 sz.

Árverési hirdetés (vadász területre.)

Alulirt községi előjárók részéről, a községi képviselőtestületnek f. évi május hó 4-én 3. szám alatt hozott határozata alapján ezennel közhírré tétetik miként Nagykoszmály községi határában fekvő és az 1883. évi XX. t. cz. 2 §-a alá nem tartozó földterületek vadászati joga Nagykoszmály községben a községi bíró házána 1908 évi június hó 1-én d. e. II órakor megtartandó nyilvános árverésen 6 (hat) egymás után következő évre vagyis 1908 évi augusztus hó 1-től 1914 évi július hó 31 éig terjedő időre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek a bíró házánaál hivatalos órákon belül bármikor megtekinthetők.

Kelt Nagykoszmály 1908. évi máj. 12-én.

Paul Ferenc Hugyecz István
körjegyző, bíró.

Árverési hirdetés (korcsma házra.)

Óbars község előjáró-ága ezennel közhírré teszi, miként a község mint vall. test. tulajdonát képező 3 lakó szoba, 1 bolt, 1 nagy ivó szoba, konyha, kamra és megfelelő mellék épületekből álló a italmérsi engedéllyel egybekötött korcsma épülete, f évi június hó 2-án d. e. 9 órakor a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverésen 1909 évi január hó 1-től 1911 évi december hó 31-ig terjedő 3 évre, haszonbérbe adatni fog. Kikültási ár 1871 korona, bánatpénz 200 korona.

Írásbeli zárt ajánlatok kellőleg felszerelve, szintén elfogadhatnak.

Az árverési feltételek az óbarsi körjegyzői irodában, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Óbars, 1908 május 17-én.

Paul Ferenc Solmosi János
körjegyző, bíró.

Szjgyártó munkára a lévai uradalom igazgatósága f.hó 31-ig pályázatot hirdet, bővebb felvilágosításai szolgál a Központi Iroda.

Eladó ház. Léván Báthi-u. 2 számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál.

Gabona kereskedőknek

Ipolyaságon a piac mellett egy nagy gabonaraktrár 1908 Julius hó 1-től 3 évre bérbeadó, bővebbet Lengyel szállodásnál Ipolyaságon.

Eladó rét. A vár alatt egy rét azon-nal eladó: Bővebbet özv. Gaalnéál Ká'rai utca 29 szám.

Disznózsír a legjobb minőségű, for-rázás után kiszűve lévén utóvértől mentes s így tésztákhöz is hasz-nálható kilogrammonként 1 kor. 60 fillér-jével kapható **Tokody Imre** vendégüljában.

Kőfaragó. Lépcső, kockák sárkerat és bármilyen szakmámba vágó munkát és bármily nagy megrendelést is a legjutányosabb árban elvállalok — Nagybecsű megrendeléseket pontosan teljesít **Bukovics István kőfaragó m. Vámos-Ladány.**

Kéveköntő legjobb prima áru ezen-ként 11 koronáért bér-mentve bármely vasuti állomásra. Kapható **Werhofszy Joachimnál Léván.**

Zsákkölcsönző Léván ad kölcsön zsákokat úgy helyben mint vidékre, vala-mint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad **Ungár Adolf Léva Kohári utca.**

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó háziszser mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következmé-nyeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona. Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** ellismert, régi jóhírnevű háziszser szaggatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen. **Eredeti üveg ára 1 kor. 1.00** Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszétküldési hely **MOLL A. gyógyszerész** és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Bérikocsi.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. kö-zönség b. tudomására hozni, hogy bérikocsi üzletemet egy **elegáns fogattal** kibővi-tettem, és így azon helyzetben vagyok, hogy a t. utazó közönséget minden tekintetben kielégíthetem. A n. é. közönség b. pártfo-gását kérve

Teljes tisztelettel **Ertler Henrik.**

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja úgy cséplési, mint malom-üzemre kitűnően alkalmas, legegyszerű-bűben benzinkomobiljait, melyek V. ker. Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor **üzemben megtekinthetők.**

Teljes jótállást kifogástalan üzemiért

Üzemzavarok kizárva. **Bámulatós egyszerű szerkezet!** Rendkívül csekély benzinfogyasztás! **13-14 éves fiu is kezelheti!** Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre! 200 drb. ejjsmerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

Görccsillapító szélhajtó Hodony-csöppek

1844 óta használatban levő étvágy-gerjesztő, emésztést elősegítő háziszser. **Egy üveg ára 1 k.** Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. után-vét mellett) postán nem küldetik. **Beszerezhető:** **Bittner Gyula gyógyszerárában** Gloggnitz (Alsó-Austria.)

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasuti új menetrend 1908. május hó 1-től.

Gr-Berzence-Léva. Léva-Csata-Parkány-Nana.				Parkány-Nana-Csata-Léva. Léva-Gr-Berzence.				
Gr-Berzence ind.	545	12 30	600	Budapest . . ind.	210	10 00	7 00	6 50
Jálma	551	12 38	608	Bécs ind.	915	10 55		7 45
Saskó-Váralja	*600	12 49	619	Parkány-Nana ind.	4 18	5 33	8 50	8 50
Gr-Szt-Kereszt	607	1 06	641	Köhid-Gyarmath	4 35	5 52	9 07	9 07
Geletnek-Szklénó	624	1 26	704	Kéménd . . .	4 50	6 07	9 22	9 22
Szénásfalu-Vichnye	630	1 34	715	Bény	5 02	6 19	9 34	9 34
Zsarnóca	6 49	2 05	747	Zsarnóca . . . érk.	5 15	6 31	9 46	9 47
Zsarnóca-Fürész.m.	*6 54	*2 10	*7 52	Csata ind.	5 35	6 39	10 01	9 55
Garamrév	7 00	2 17	7 59	Oroszka . . .	5 46	6 47	10 09	10 03
Rudnó	7 10	2 22	8 20	Garam-Damásd	5 56	6 57	10 19	10 13
Ujbánya . . .	7 16	2 42	8 43	Zseliz	6 08	7 09	10 32	10 23
Bars-Berzence 6. órh.	7 26	2 52	8 53	Nagy-Salló . .	6 36	7 36	11 00	10 53
Gr-Szt-Benedek	7 45	3 13	*9 16	Alsó Várad . .	6 53	7 53	11 17	11 10
Kovácsi . . .	7 55	3 24	9 27	Nagy-Szece . .	*6 58	*7 58	*11 22	11 15
Nagy-Kozmály	8 04	3 37	9 43	Léva érk.	7 10	8 10	11 34	11 27
Léva érk.	8 19	3 54	10 00	Léva ind.	7 25	8 20	12 10	—
Nagy-Szece . .	9 30	4 08	5 05	Nagy-Kozmály	7 49	8 38	12 31	—
Alsó-Várad . .	*9 42	*4 19	5 17	Kovácsi	7 59	8 46	12 41	—
Nagy-Salló . .	9 48	4 25	5 23	Gr-Szt-Benedek	8 19	9 04	1 02	—
Zeliz	10 10	4 47	5 46	Bars-Berzence 6. órh.	*8 31	*9 14	*1 15	—
Garam-Damásd	10 45	5 20	6 20	Ujbánya . . .	8 54	9 25	1 32	—
Oroszka	10 55	5 30	6 31	Rudnó	9 05	9 30	1 39	—
Csata érk.	11 02	5 37	6 38	Garamrév . . .	9 17	9 41	1 51	—
" ind.	11 08	5 57	6 56	Zsarnóca-Fürész.m.	9 26	9 47	1 59	—
Bény	11 21	6 14	7 09	Zsarnóca	9 54	10 00	2 14	—
Kéménd	11 32	6 29	7 20	Szénásfalu-Vihnye	10 12	10 13	2 33	—
Köhid-Gyarmath	11 45	6 46	7 33	Geletnek-Szklénó	10 33	10 19	2 40	—
Parkány-Nana érk.	12 02	7 05	7 49	Garam-Szt-Kereszt	11 08	10 37	3 06	—
Budapest felé . ind.	12 35	8 27	8 22	Saskó-Váralja	11 15	10 44	3 15	—
" érk.	3 12	9 09	8 25	Jálma	11 29	10 53	3 25	—
" ind.	1 40	9 45	9 30	Gr-Berzence . .	11 37	11 00	3 33	—
Bécs felé	5 30	11 33	10 55					
" érk.	3 33	12 17	8 21					
" ind.			12 22					
" érk.	6 55	6 20	5 39					

B-Gyarmat-Parkány-Nana és vissza.

B-Gyarmat . ind.	315	8 29	2 27
Dejtár	343	8 44	2 52
Ipoly-Vecze .	*3 39	*9 00	*3 00
Drégely-Palánk	415	9 15	3 23
Ipolyság . . . érk.	433	9 33	3 42
Ipolyság . . . ind.	415	9 40	3 50
Visk	509	10 01	4 12
Szakállos . . .	5 28	10 19	4 32
Bél	*5 35	10 30	4 45
Ipoly-Pásztó .	5 52	10 43	5 02
Zalaba	6 08	11 00	5 19
Csata érk.	6 20	11 13	5 32
Csata ind.	6 56	11 18	5 57
Parkány-Nana	7 48	12 12	7 05
Vissza.			
Parkány-Nana ind.	8 05	4 48	5 55
Csata érk.	9 51	5 20	6 31
Csata ind.	10 12	5 43	6 50
Zalaba	10 26	5 57	7 04
Ipoly-Pásztó .	10 47	6 15	7 24
Bél	10 58	*6 24	*7 34
Szakállos . . .	11 16	6 40	7 50
Visk	11 32	6 55	8 08
Ipolyság . . . érk.	11 54	7 16	8 30
Ipolyság . . . ind.	12 00	7 20	8 51
Drégely-Palánk	12 22	7 39	9 13
Ipoly-Vecze .	12 35*	*7 51	*9 25
Dejtár	12 57	8 09	9 43
B-Gyarmat . .	1 20	8 33	10 07

Érsekújvár-Kis-Tapolcsány és vissza.

Érsekújvár . . ind.	440	9 17	4 40	8 45
*Bükkeszi 3 sz. órh.	458	9 30	4 52	*8 57
N-Sarány . . . érk.	509	9 38	5 00	9 05
Nagy-Surány ind.	502	9 53	5 02	9 15
Zsitva-Füdümes	514	10 07	5 14	9 27
Kis-Mánya . . .	522	10 17	5 22	*9 35
Mánya	529	10 28	5 29	9 41
*Szt. Mihályúr	537	10 38	5 37	*9 49
Vajk	546	10 49	5 46	9 58
Verebély	6 08	11 16	6 08	10 15
Zsitva-Ujfalu .	6 19	11 29	6 19	10 29
*Batokints . . .	6 27	11 39	6 27	*10 37
Taszár	6 35	11 49	6 35	10 45
Aranys-Maróth	7 48	12 12	6 48	11 58
Kis-Tapolcsány	7 58	12 24	6 58	11 08
Vissza.				
Kis-Tapolcsány	510	8 36	4 02	8 33
Aranys-Maróth	520	8 54	4 12	8 51
Taszár	532	9 10	4 24	9 11
*Batokints 3. órh.	535	9 18	4 30	*9 21
Zsitva-Ujfalu .	547	9 28	4 39	9 34
Verebély	6 09	9 54	5 01	10 09
Vajk	6 19	10 07	5 11	10 26
*Szt. Mihályúr	6 27	10 17	*5 19	10 38
Mánya	6 35	10 34	5 28	10 56
Kis-Mánya . . .	6 40	10 40	*5 33	11 03
Zsitva-Füdümes	6 49	10 54	5 42	11 20
Nagy-Surány . . érk.	7 00	11 09	5 53	11 37
" ind.	7 10	11 15	5 58	11 42
*Bükkeszi 3. órh.	7 15	11 23	*6 06	*11 50
Érsekújvár . . . érk.	7 30	11 35	6 18	12 02

A fekete vonallal aláhúzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják, gy = gyorsvonat; s = személyvonat. *jelzetek feltételen megállás.

„Utmutató“ legújabb vasuti menetrend kapható: Nyitrai és Társa könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Léván.

Haggenmacher sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ kőbányai és budafoki sörgyárak közkedveltségnek örvendő sörének raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközlünk és a sört bármikor házhoz szállítjuk.

Braun József és fia.

• Védjegy: „Horgony“ •

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

• Mindennapi szétküldés. •

Az elismert legjobb és legkitünőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA“ ujonnan javított tolókerékrendszer szerint.

Acél ekék, Boronák, Hengerek,

„Arató-gépek fünek, herének,

Szenafordítók, Szénagyűjtők és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók,

Bor- és gyümölcs sajtók

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó, Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, Szőlő- és növény permetezők

Aszaló- és szárító készülékek

gyümölcs s főzeléknek.

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor

Alapítva 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

1050 munkás.

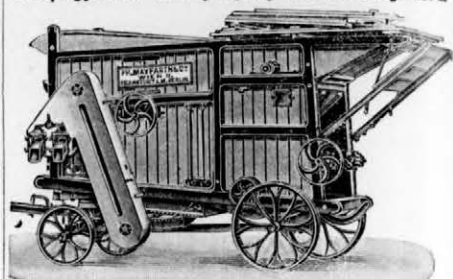
Kitüntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.

••••• Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. •••••

Cséplőgépek

szabad. uj kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi-járgány és motorhajtásra

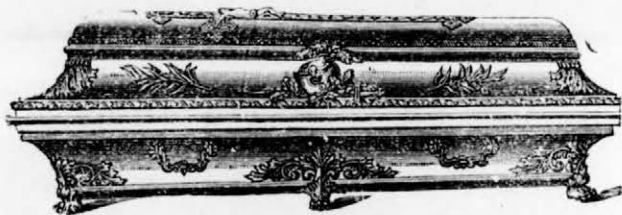

Járgányok vonóállatok befogására.

Legjobb gabra-tisztító r. sták, Trieurek és kukurica morzsolók. **SZECSKA VAGÓK** darálók répvágók.

Szállítható takarék tüzhelyek és takarmány-füllesztők, fordítható ganajlé-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

Fa- és érc koporsók.

Szabadalmazott érckoporsók Beschoner gyárából légmentességű. **Gyermekeknek 18** koronától fölfelé. — **Felnőtteknek 60** koronától **100** koronáig.

Fakoporsó

Gyermekeknek 4 koronától fölfelé. — **Felnőtteknek 16** koronától fölfelé.

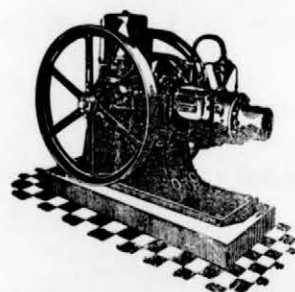
Koszerű **1 korona 80 fillértől 20–30** koronáig.

Raktár: **Kern Testvéreknél Léván.**

CLIMAX és ECLIPSE

NYERSOLAJ-Motorok és LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerőmezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyöri ellenőrzés.

ELSŐRANGU REFERENCIÁK.

BACHRICH ÉS TÁRSA
MOTORGYÁR

Budapest, Szabadság-tér Tőzsde-palota.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Uj kávé árak.

Valódi Brazíliai különlegességek.

	Természetes színű (nem ..)	Korona.
I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség	1 kilo	3. —
I. " " Gyöngy, s zamatos	1 kilo	3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség	1 k.	3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé	1 kilo	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős	1 kilo	3. 70

Fentén kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk, szardínia-, oroszhalak-caviár-, csokoládé-, szalon cukorkák, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, túró stb. kapható:

KERN TESTVÉREK LÉVA.